

Вплив фактор некрозу пухлин- α на вуглеводний обмін у хворих з цукровим діабетом 2 типу та його поєднанні з остеоартрозом

Журавльова Л.В., Олійник М.О.

Харківський національний медичний університет

Фактор некрозу пухлин- α (ФНП- α) - фактор розвитку інсулінорезистентності, він знижує передачу інформаційного сигналу біологічної дії інсуліну та перешкоджає поглинанню глюкози та вільних жирних кислот жировою тканиною, пригнічує функціональну активність β -клітин і потенціює глюкозотоксичність. Вивчення впливу ФНП- α на обмін вуглеводів у хворих на цукровий діабет (ЦД) 2 типу та остеоартроз (ОА) дозволить краще зрозуміти процеси патогенезу метаболічних порушень.

Мета роботи - вивчення рівня ФНП- α у хворих на ЦД 2 типу, при поєднанні ЦД 2 типу з ОА, та взаємозв'язоку ФНП- α з показниками вуглеводного обміну у хворих на ЦД 2 типу та ОА.

Матеріали та методи. Обстежено 48 хворих (15 чоловіків та 33 жінки), середнім віком $55,91 \pm 1,04$ років. Хворі були поділені на 2 групи: перша група хворі з ЦД 2 типу ($n=20$), до другої групи були включені хворі на ЦД 2 типу у поєднанні з ОА ($n=28$). Проводилося дослідження вуглеводного обміну (рівень глюкози в сироватці крові натще (ГКН), глікозильованого гемоглобіну (HbA1c), імунореактивного інсуліну (ІРІ). Розраховувався індекс НОМА-IR. Рівень ФНП- α визначався імунферментним методом за допомогою набору реактивів «Protein Contour» (Росія). Контрольну групу склали 20 практично здорових осіб.

Результати. У хворих обох досліджуваних груп спостерігалось значне підвищення ГКН та рівня HbA1c відносно контрольної групи ($p < 0,05$). При оцінці рівня ФНП- α було виявлено значне підвищення його в групах хворих у порівнянні з контрольною групою ($p < 0,05$), більш високий рівень групі з поєднаним перебігом ЦД 2 типу та ОА, ніж у хворих на ізольований ЦД 2 типу ($p < 0,05$). В першій групі хворих було виявлено кореляційний зв'язок між рівнем ФНП- α та рівнем HbA1c ($r=0,47$; $p < 0,05$). В другій групі виявлено

значущий кореляційний зв'язок між рівнем ФНП- α та ГКН ($r=0,71$; $p<0,05$), ІРІ ($r=0,50$; $p<0,05$), HbA1c ($r=0,60$; $p<0,05$) та індексом НОМА ($r=0,74$; $p<0,05$).

Висновки. Отримані результати зв'язку ФНП- α з показниками вуглеводного обміну, демонструють роль цього цитокіну у метаболічних порушеннях у хворих на ЦД 2 типу та при його поєднанні з ОА. Більш виразні кореляційні зв'язки ФНП- α з показниками вуглеводного обміну у хворих з поєднаним перебігом ЦД 2 типу та ОА можуть свідчити про вплив коморбідної патології на перебіг ЦД 2 типу.